

بررسی تصفیه‌خانه شهرک صنعتی بروجن از منظر پدافند غیرعامل

علی حیدری^{۱*}، راضیه فروزان بروجنی^۲، الهه خانجانی^۳، حمید رئیسی^۴

۱ - استادیار گروه عمران دانشگاه شهرکرد، heidari@eng.sku.ac.ir

۲ - دانشجوی کارشناسی ارشد سازه‌های هیدرولیک دانشگاه شهرکرد، forouzan10@yahoo.com

۳ - دانشجوی کارشناسی ارشد سازه‌های هیدرولیک دانشگاه شهرکرد، e.khanjany@gmail.com

۴ - شرکت شهرک‌های صنعتی استان چهارمحال و بختیاری

چکیده

تامین امنیت آبرسانی و شبکه توزیع آب که امکان حیات و ادامه فعالیت را در جامعه میسر می‌سازد، بخشی از مدیریت آبرسانی می‌باشد. با توجه به اهمیت تاسیسات آبرسانی، گاهی در عملیات تخریبی و خرابکاری دشمن، این تاسیسات به عنوان مراکز استراتژیک مورد هدف قرار می‌گیرند که ممکن است منجر به آسیب جدی به جامعه و گاهی ایجاد بحران‌های امنیتی شود. برای مقابله با این موضوع، انجام مهندسی پدافند غیرعامل در تاسیسات آبی پیشنهاد شده است. تصفیه‌خانه‌های فاضلاب از مجموعه تاسیسات زیر بنائی است که از یک طرف هزینه و مشکلات احداث و راهبردی آن در مقایسه با سایر تاسیسات زیر بنائی بیشتر است و از طرف دیگر مدیریت و بالادست مدیریت ریسک آن نیز به لحاظ ارتباط نزدیک این تاسیسات با سلامتی، بهداشت و حفاظت از محیط زیست از اهمیت ویژه و بالائی برخوردار است. در این مقاله، به صورت اجمالی تلاش شده است محل قرارگیری تصفیه‌خانه شهرک صنعتی بروجن از لحاظ ملاحظات مهندسی پدافند غیرعامل مورد بررسی قرار گرفته و پیشنهادات لازم جهت بهبود وضعیت فعلی آن ارائه گردد.

واژگان کلیدی: تصفیه‌خانه فاضلاب، پدافند غیرعامل، استتار

۱. مقدمه

ایمنی و امنیت از ابتدائی‌ترین اصول جهت دستیابی به استانداردهای مطلوب برای آسایش و رفاه مردم است و دفاع غیرعامل در مقابل تهدیدات خارجی و بلایای طبیعی یکی از ضروری‌ترین نیازها در مرحله اولیه طراحی شهرها و تاسیسات مهم است، تا بیشترین امنیت، با کمترین زحمت برای مردم جهت دفاع در مقابل تهدیدات و بلایای طبیعی فراهم شود و از طرف دیگر دشمن برای آسیب رساندن به آنها بیشترین زحمت را متقبل شود [۱].

پدافند غیرعامل در زندگی بشر قدمتی چندین هزار ساله دارد، و به اشکال گوناگون وجود داشته است. بخصوص بعد از جنگ‌های جهانی و تلفات بالای نیروی انسانی، نقش پدافند غیرعامل پر رنگتر شده است و کشورها به این نتیجه رسیده‌اند که برای در امان ماندن از حملات دشمن و خسارات ناشی از بلایای طبیعی می‌بایست برنامه‌ریزی داشته باشند. مثلاً بعد از جنگ خلیج فارس و نابودی تاسیسات مهم ساخته شده روی زمین، ایجاد بناها و تاسیسات مهم، در زیر زمین توسط کشورها، مورد توجه خاص قرار گرفته است [۲].

خصوصیات مخاطره در تصفیه‌خانه‌های آب و فاضلاب بستگی به شدت و قدرت احتمال خطر، وسعت یا اندازه، چارچوب زمانی یا زمان وقوع و قابلیت مدیریت خطر دارد. مخاطرات به وضعیتی می‌گویند که خطر بالقوه برای آسیب رساندن به کارکنان، تاسیسات و تجهیزات و یا مجموعه‌ی آنها در تصفیه‌خانه‌های آب و فاضلاب ایجاد شود

طبق دستورالعمل سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی ۲۰٪ از کل هزینه احداث ساختمان جهت حفاظت در مقابل تهدید زلزله منظور می‌شود و معمولاً باید حداقل ۵٪ از این ۲۰٪ صرف امور دفاعی ساختمان شود [۳].

* استادیار گروه مهندسی عمران دانشگاه شهرکرد ۰۳۸۱۴۴۲۴۴۳۸